

POLITIKE
EUROPSKE
UNIJE

Deset prioriteta za Europu

Novi početak za Europu: plan EU-a za
zapošljavanje, rast, pravednost
i demokratske promjene

POLITIKE EUROPSKE UNIJE

Ova je publikacija dio serije kojom se objašnjava što EU poduzima u različitim područjima politika, zašto je uključen u ta područja i koji su rezultati.

Publikacije možete pronaći na internetskim stranicama:

http://europa.eu/pol/index_en.htm
<http://europa.eu/lwT73dg>

SADRŽAJ

Deset prioriteta za Europu	3
Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja	4
Povezano digitalno jedinstveno tržište ..	5
Čvrsta energetska unija s naprednom klimatskom politikom	6
Bolje povezano i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima	7
Bolje povezana i pravednija ekonomski i monetarna unija	8
Razumni i uravnoteženi sporazum o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama	9
Područje pravosuđa i temeljnih prava utemeljeno na uzajamnom povjerenju	10
Put prema novoj migracijskoj politici ..	11
Jači globalni dionik	12
Unija demokratskih promjena	13
Kontakt s EU-om	14
Saznajte više	16

Kako funkcioniра Europska unija

Deset prioriteta za Europu

Osnivači EU-a

Bankarstvo i financije

Carine

Digitalno jedinstveno tržište

Ekonomski i monetarni uniji i euro

Energija

Granice i sigurnost

Humanitarna pomoć i civilna zaštita

Istraživanje i inovacije

Javno zdravstvo

Klimatska akcija

Kultura i audiovizualna djelatnost

Međunarodna suradnja i razvoj

Migracije i azil

Obrazovanje, osposobljavanje, mlađi i sport

Okoliš

Oporezivanje

Poljoprivreda

Pomorstvo i ribarstvo

Potrošači

Pravosuđe, građanstvo, temeljna prava

Promet

Proračun

Proširenje

Razvoj i suradnja

Regionalna politika

Sigurnost hrane

Trgovina

Tržišno natjecanje

Unutarnje tržište

Vanjski poslovi i sigurnosna politika

Zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje

Politike Europske unije: Deset prioriteta za Europu

Europska komisija

Glavna uprava za komunikaciju

Informiranje građana

1049 Bruxelles

BELGIJA

Je li vam publikacija bila korisna? Recite nam svoje mišljenje: comm-publi-feedback@ec.europa.eu

Rukopis ažuriran u listopadu 2015.

Naslovica i slika na 2. stranici:

© iStock.com/DigitalStorm

16 str. — 21 × 29.7 cm

PDF ISBN 978-92-79-49464-2

doi:10.2775/32237

NA-01-15-476-HR-N

Print ISBN 978-92-79-49452-9

doi:10.2775/50698

NA-01-15-476-HR-C

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2015.

© Europska unija, 2015.

Umnožavanje je dopušteno. Za svaku uporabu ili umnožavanje pojedinačnih fotografija dopuštenje treba zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Deset prioriteta za Europу

Europska unija suočena je s nezapamćenim izazovima u rasponu od visoke nezaposlenosti, sporoga gospodarskog rasta, gospodarske nesigurnosti i golemog manjka ulaganja, do migracijskog pritiska te ekoloških i sigurnosnih izazova, kao i nestabilnosti u susjednim državama. Mnogi su građani izgubili povjerenje u sposobnost političkih institucija na svim razinama da se nose s tim izazovima. U pitanje se dovode neka prijašnja postignuća europske integracije poput slobodnog kretanja osoba i otvorenih unutarnjih granica. Sve je više populizma i nacionalizma.

U studenome 2014. Jean-Claude Juncker postao je predsjednik Europske komisije, izvršnog tijela Europske unije. Izabran je na temelju političkog programa čiji je glavni cilj ponovno povezati Europu i povratiti povjerenje građana Europe usmjeravanjem politika EU-a na ključne izazove s kojima se suočavaju naša gospodarstva i društva te ojačati demokratski legitimitet. Kao odgovor na sve te izazove, Jean-Claude Juncker utvrdio je deset ključnih prioriteta, koji su opisani u ovoj knjižici. Na njih je usmjeren rad institucija EU-a 2015.

*Jean-Claude Juncker,
predsjednik Europske
komisije, u Europskom
parlamentu drži govor o
stanju Unije, rujan 2015.*

Novi poticaj za zapošljavanje, rast i ulaganja

Glavni je prioritet Europske komisije ponovno postići rast u Europi i povećati broj radnih mesta bez novog zaduživanja.

Od početka globalne gospodarske i finansijske krize EU je opterećen manjkom ulaganja i visokom nezaposlenošću. Da bi se olakšao oporavak europskoga gospodarstva, potrebna su zajednička nastojanja na razini Europe.

Ulaganja su smanjena zbog nesigurnih gospodarskih izgleda te velikoga javnog i privatnog duga u nekim dijelovima EU-a, koji su nastali kao posljedica krize. Međutim, sredstva su dostupna pa je novac potreбno usmjeriti tamo gdje je najpotrebniji te je potrebno razviti projekte u okviru kojih će se ta sredstva najbolje iskoristiti.

Ova Komisija usmjerena je na pametnije korištenje postojećih finansijskih sredstava i fleksibilno korištenje javnih sredstava, uz istodobno poboljšanje kvalitete regulative. Predviđa se mobilizacija javnih i privatnih izvora finansijskih sredstava, pri čemu se javni novac upotrebljava za stvaranje dodatnih privatnih ulaganja bez daljnog zaduživanja.

Da bi se pružila ta dodatna finansijska sredstva za projekte od strateške i društvene važnosti, Komisija je, u suradnji s Europskom investicijskom bankom, pokrenula plan ulaganja za Europu. U njegovu je središtu Europski fond za strateška ulaganja, uspostavljen 2015. u rekordnom roku, s početnim iznosom od 21 milijarde EUR sredstava EU-a. Taj će iznos rasti zahvaljujući multiplikacijskom učinku, čime će se potaknuti druga ulaganja u iznosu većemu od 315 milijardi EUR. Tako bi se u sljedeće tri godine moglo otvoriti 1,3 milijuna radnih mesta. Četvrtina novca uložit će se u manja poduzeća.

Sve države članice EU-a poduprle su Fond i mogu dati svoj doprinos. Do listopada 2015. već se devet država članica obvezalo dati doprinos u iznosu većemu od 40 milijardi EUR, a i Kina je izrazila namjeru dati svoj doprinos.

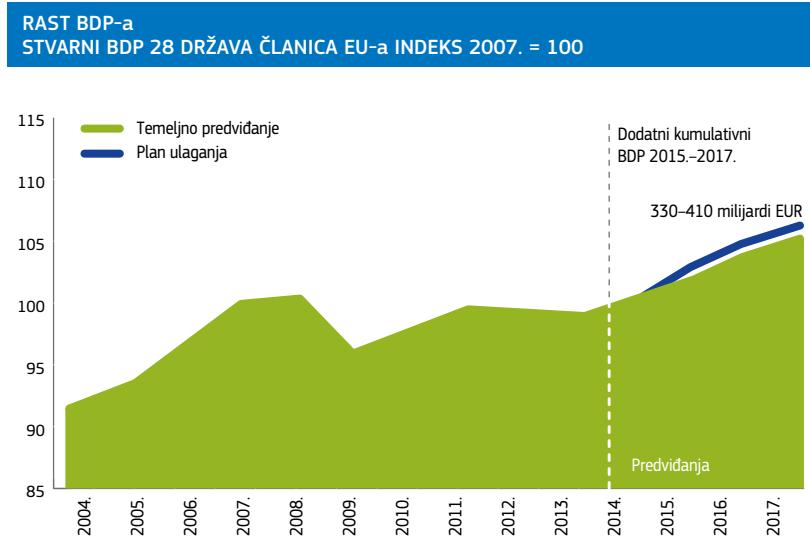
Ulaganja će biti usmjerena na:

- infrastrukturu – širokopojasni pristup internetu, energetske mreže i promet;
- obrazovanje, istraživanja i inovacije;
- obnovljivu energiju i energetsku učinkovitost; i
- projekte za pomoć mladima u traženju posla.

Finansijska sredstva dodjeljivat će se održivim projektima, korisnima za cijelo društvo. Sastavljen je popis projekata koji bi se mogli provesti u sljedeće tri godine, kao i prepreka ulaganjima.

Prioritet će biti uklanjanje bitnih regulatornih i drugih prepreka koje i dalje postoje u svim najvažnijim infrastrukturnim sektorima, uključujući energetiku, telekomunikacije, digitalne usluge i promet, kao i prepreka na tržišta usluga i proizvoda. Komisija je predložila sveobuhvatni popis inicijativa u svojem programu rada za 2015.

Regulatorno okruženje izravno utječe na ulaganja, rast i zapošljavanje. Rješavanjem nedostataka na jedinstvenom tržištu mogla bi se ostvariti korist u iznosu od 1 500 milijardi EUR godišnje, a istodobnim potpunim iskorštavanjem potencijala rasta jedinstvenog tržišta bruto domaći proizvod (BDP) EU-a mogao bi se povećati za više od 11 %.

Za više informacija i novosti:

http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/index_en.htm

Povezano digitalno jedinstveno tržište

Komisija želi svima omogućiti bolji pristup digitalnoj robi i uslugama, pouzdanoj i brzoj infrastrukturi te što veću korist od digitalnoga gospodarstva.

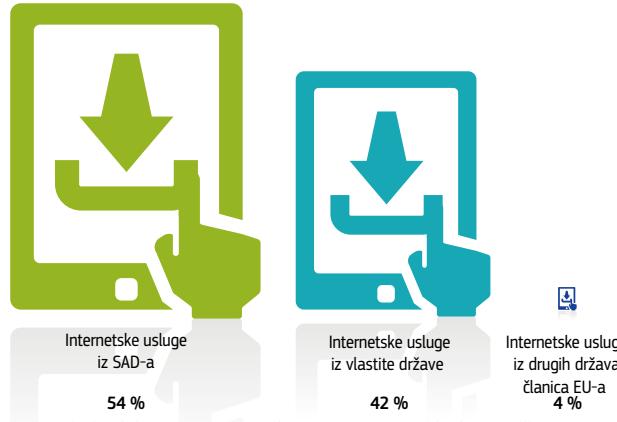
Internet i digitalne tehnologije mijenjaju svijet. Europa građanima i poduzećima mora omogućiti da iskoriste prednosti digitalne tehnologije. Zbog internetskih prepreka, građanima su trenutačno uskraćene brojne mogućnosti za kupnju robe i usluga: samo 15 % građana EU-a putem interneta kupuje od prodavača iz drugih europskih država. Internetska i novoosnovana poduzeća ne iskoristiavaju u potpunosti mogućnosti rasta koje pruža internet: samo 7 % malih poduzeća svoju robu i usluge prodaje u drugim državama. Ni poduzeća ni vlade ne iskoristiavaju u potpunosti prednosti digitalnih alata.

Potpuno funkcionalno digitalno jedinstveno tržište moglo bi gospodarstvu EU-a donijeti 415 milijardi EUR godišnje te omogućiti otvaranje 3,8 milijuna radnih mjesta.

Strategija jedinstvenoga digitalnog tržišta, predložena u svibnju 2015., sadržava niz mjera koje se trebaju provesti do kraja 2016. One obuhvaćaju:

- **Poboljšanje pristupa robi i uslugama putem interneta:**
 - ▶ uskladijanjem propisa u EU-u o ugovorima i zaštiti potrošača pri kupnji putem interneta, bilo da se radi o fizičkoj robi kao što su cipele i namještaj ili o digitalnom sadržaju kao što su e-knjige i aplikacije;
 - ▶ promicanjem jeftinijih usluga prekogranične dostave paketa: 62 % poduzeća koja bi htjela uvesti prodaju putem interneta kažu da su im prepreka troškovi dostave;
 - ▶ ukidanjem neopravdanoga geografskog blokiranja, diskriminirajuće prakse u okviru koje prodavači kupcima iz određenog područja ne dopuštaju pristup svojoj internetskoj stranici ili ih preusmjeravaju na lokalnu trgovinu s drugačijim cijenama. Zbog takvog blokiranja, primjerice, može se dogoditi da osobe koje unajmljuju automobile u jednoj državi članici EU-a na kraju za istovjetan automobil na istoj lokaciji plate više nego osobe iz druge države članice EU-a;
 - ▶ modernizacijom zakona o autorskim pravima kako bi se omogućio širi pristup putem interneta kulturnim djelima u cijelom EU-u. Konkretno, Komisija želi osigurati da korisnici koji u svojoj zemlji kupuju filmove, glazbu ili članke mogu pristupiti tim sadržajima i dok putuju Europom;
 - ▶ pružanjem brze, sigurne i pouzdane infrastrukture poduprte pravim regulatornim uvjetima za ulaganja, poštenu konkureniju i jednake uvjete za sve.

ODAKLE DOLAZE INTERNETSKE USLUGE KOJE KUPUJEMO?

- **Opsežna revizija propisa o telekomunikacijama:** sve digitalne usluge, aplikacije i sadržaj ovise o dostupnosti brze, sigurne infrastrukture. Za to je potreban snažan, konkurentan i dinamičan sektor telekomunikacija. Potrebno je poduzeti mјere kako bi se riješio problem izoliranosti tržišta i njihove nacionalne ograničenosti.
- **Iskoristiavanje punog potencijala rasta digitalnoga gospodarstva.** To će se postići ulaganjem u infrastrukturu IKT-a za, primjerice, računalstvo u oblaku i uporabu velike količine podataka, kao i u istraživanja i inovacije radi povećanja industrijske konkurentnosti. Time će također biti obuhvaćene bolje javne usluge i poboljšanje digitalnih vještina građana – ukratko, težit će se „uključivom društvu“.

Za više informacija i novosti:

http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/index_en.htm

Čvrsta energetska unija s naprednom klimatskom politikom

Komisija želi građanima i poduzećima osigurati sigurnu, pristupačnu i ekološki prihvatljivu energiju. Pometnja upotreba energije i borba protiv klimatskih promjena nisu samo zalog za budućnost naše djece već i temelj za otvaranje novih radnih mesta i rast.

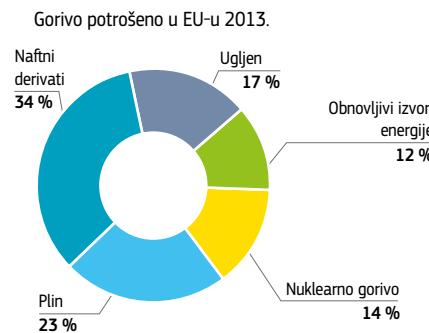
Europi je prijeko potreban energetski sustav koji bi sve građane opskrbljivao sigurnom, održivom, pristupačnom i konkurentnom energijom. Zbog prevelike ovisnosti o ograničenom broju izvora energije mnoge su države osjetljive na prekide u opskrbi. EU mora smanjiti svoju ovisnost o fosilnim gorivima i emisije stakleničkih plinova te istodobno osigurati opskrbu kućanstava i poduzeća pristupačnom energijom. U postizanju tog cilja suočava se s mnogim izazovima.

- EU je najveći uvoznik energije na svijetu: uvozi 53 % energije za gotovo 400 milijardi EUR godišnje.
- Mnoge električne mreže i plinovodi izgrađeni su za nacionalne potrebe i nisu dobro povezani s drugim državama. Primjerice, kabeli za električnu energiju koji povezuju Francusku i Španjolsku do 2015. mogli su podnijeti samo 3 % vršnog opterećenja južno od granice. Kad bi se takvi problemi riješili, potrošači bi mogli uštedjeti i 40 milijardi EUR godišnje.
- Energetski je neučinkovito 75 % zgrada u EU-u, a 94 % prometa oslanja se na naftne derive, kojih se 90 % uvozi.
- Veleprodajne cijene električne energije u Europi 30 % su više, a veleprodajne cijene plina više su nego dvostrukе u odnosu na cijene u SAD-u.

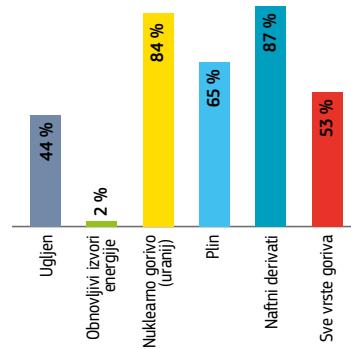
U veljači 2015. Komisija je donijela strategiju za postizanje čvrste energetske unije s naprednom klimatskom politikom. Tom će se strategijom osigurati sposobnost EU-a da se suoči s izazovima na temelju solidarnosti i povjerenja među državama članicama. Usredotočena je na sljedećih pet ključnih područja:

- sigurnu opskrbu:** EU mora postati manje ovisan o energiji iz trećih zemalja. To znači da je potrebno bolje i učinkovitije upotrebljavati domaće izvore energije i istodobno uvoditi druge izvore i zalihe;
- unutarnje energetsko tržište:** treba omogućiti slobodan protok energije u cijelom EU-u, bez ikakvih tehničkih ili

ODAKLE DOLAZI NAŠA ENERGIJA?

Udjel goriva uvezanoga iz zemalja izvan EU-a 2013.

Europskim je načinima su potrebni sigurniji i održiviji izvori energije.

regulatornih prepreka. Tek će tada isporučitelji energije moći slobodno konkurirati i nuditi najpovoljnije cijene energije. Slobodnim protokom olakšat će se i proizvodnja više energije iz obnovljivih izvora;

- energetsku učinkovitost:** manja potrošnja energije znači manje onečišćenja i bolje očuvanje domaćih izvora energije, a time i smanjenje potrebe za uvozom energije;
- smanjenje emisija:** dogovoren cilj EU-a da se do 2030. emitira barem 40 % manje stakleničkih plinova tek je prvi korak. Da bismo ga ostvarili, moramo više ulagati u razvoj obnovljivih izvora energije;
- istraživanja i inovacije:** na temelju tehnološkog vodstva u području alternativnih izvora energije i smanjene potrošnje energije stvorit će se goleme mogućnosti za izvoz i industriju. Time će se pridonijeti rastu i zapošljavanju.

Strategija je popraćena akcijskim planom u okviru kojega su predstavljene posebne mјere koje će se pripremiti i provesti sljedećih godina. Komisija je u srpnju predstavila prijedloge za nove pogodnosti za potrošače energije, ponovno osmišljavanje tržišta električne energije, ažuriranje označivanja energetske učinkovitosti i reviziju sustava trgovanja emisijama EU-a.

Bolje povezano i pravednije unutarnje tržište s jačim industrijskim temeljima

Integrirano gospodarstvo u EU-u najbolji je način za suočavanje s izazovima globalizacije. EU treba dovršiti unutarnje tržište proizvoda i usluga te ga učiniti odskočnom daskom za poduzeća i industriju u globalnom gospodarstvu. Tako dolazi do rasta i zapošljavanja. Ravnopravna komponenta tog prioriteta jest i poticanje pravednoga, učinkovitog i transparentnog oporezivanja kojim se ne koči rast.

Prioriteti su Komisije:

- stvaranje unije tržišta kapitala, čime će se malim poduzećima olakšati prikupljanje novca, a Europa će postati privlačnija za ulaganja;
- poticanje radnika na zapošljavanje u drugim državama članicama EU-a kako bi se popunila radna mjesta i zadovoljila potreba za stručnim osobljem;
- sprečavanje socijalnog dampinga;
- poticanje administrativne suradnje među nacionalnim poreznim tijelima; te
- uvođenje zajedničke konsolidirane osnovice poreza na dobit i poreza na finansijske transakcije na razini EU-a.

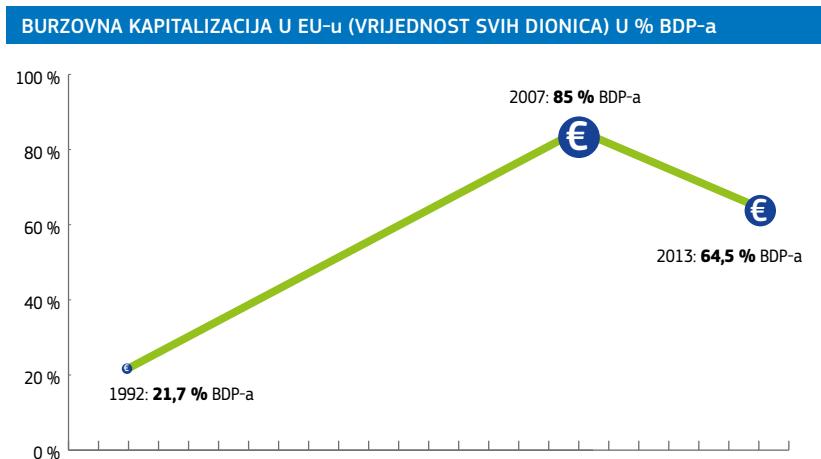
Nakon javnog savjetovanja Komisija je u rujnu 2015. donijela akcijski plan kojim se određuje 20 ključnih mjera za postizanje pravoga jedinstvenog tržišta kapitala u Europi. Cilj je tog projekta omogućiti financiranje europskih poduzeća i potaknuti rast u EU-u. Namjera je to postići do 2019.

Slobodno kretanje kapitala dugogodišnji je cilj Europske unije. Europska tržišta kapitala, međutim, i dalje su rascjepana prema nacionalnim okvirima te europska gospodarstva za svoje potrebe finansiranja u velikoj mjeri i dalje ovise o bankama. Zbog toga ih u vrijeme recesije više pogađa ograničavanje zajmova banaka. U drugim je dijelovima svijeta uobičajenije da ulagači novim poduzećima izravno nude takozvani „poduzetnički kapital“.

Svrha je unije tržišta kapitala da ukloni prepreke koje stoje na putu prekograničnim ulaganjima u EU-u i zbog kojih poduzeća nemaju pristup finansijskim sredstvima. Primjerice, da su tržišta poduzetničkog kapitala u EU-u funkcionirala kao ona u SAD-u, od 2008. do 2013. u poduzeća se moglo uložiti dodatnih 90 milijardi EUR.

Komisija je u lipnju 2015. predstavila akcijski plan za temeljitu reformu oporezivanja poduzeća u EU-u. On obuhvaća niz inicijativa za rješavanje problema izbjegavanja poreza, osiguravanje održivih prihoda za financiranje javnih usluga te za jačanje jedinstvenog tržišta za poduzeća. Akcijski plan sadržava dva ključna cilja:

- države članice EU-a trebale bi se dogovoriti o zajedničkim pravilima za izračunavanje osnove prema kojoj se oporezuju poduzeća. Tako bi poduzećima bilo jeftinije poslovati u više država i smanjilo bi se izbjegavanje poreza, a istodobno bi se različitim državama članicama omogućilo zadržavanje različitih stopa poreza na dobit;
- dobit bi se trebala oporezivati ondje gdje je ostvarena, a ne na temelju formalnih poslovnih struktura ili knjigovodstvenih transakcija provedenih radi oporezivanja.

Tržišta kapitala u EU-u imala su problema nakon finansijske krize.

Bolje povezana i pravednija ekonombska i monetarna unija

Za rješavanje globalne gospodarske krize EU i njegove države članice proveli su hrabre i nezapamćene mjere. To nije uvijek bilo lako, pogotovo za građane, jer se nisu uvijek dovoljno uzimale u obzir društvene posljedice tih mera. Sad je vrijeme da se na temelju tih iskustava poboljša gospodarsko upravljanje i dovrši oblikovanje ekonombske i monetarne unije (EMU) na temelju „Izvješća pet predsjednika“ pod vodstvom predsjednika Junckera.

EMU je bio velik korak u integraciji gospodarstava EU-a. Obuhvaća koordinaciju gospodarskih i fiskalnih politika, zajedničku monetarnu politiku i euro kao zajedničku valutu. U gospodarskoj uniji sudjeluje svih 28 država članica EU-a, a neke od njih otišle su korak dalje u integraciji te su uvele euro. Gospodarska integracija gospodarstvu EU-a kao cjelini i gospodarstvima pojedinačnih država članica donosi prednosti većeg opsega i bolje unutarnje učinkovitosti. To, pak, pridonosi gospodarskoj stabilnosti, rastu i zapošljavanju, što znači izravnu korist za građane EU-a.

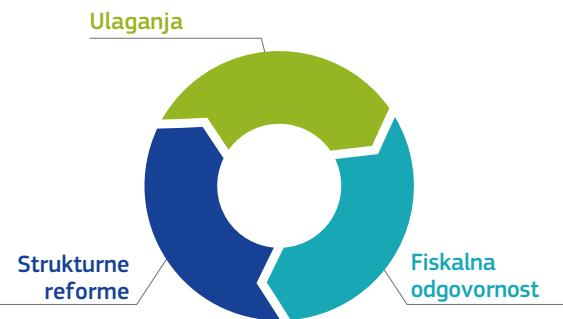
Otkako je u listopadu 2008. počela finansijska i gospodarska kriza, EU je poduzeo mjeru kako bi osigurao:

- **gospodarsku potporu** državama članicama EU-a koje su posebno teško pogodjene krizom, u kombinaciji sa sporazumima o reformama. Većina tih programa pomoći uspješno je završena 2014., a zbog stanja u Grčkoj 2015. bili su potrebni novi sporazumi;
- **obnovu finansijske stabilnosti** i stvaranje pravih uvjeta za rast i zapošljavanje. Sada postoje zajednička pravila o nadziranju banaka i pomoći bankama u poteškoćama;
- bolji sustav EU-a za gospodarsko i finansijsko **upravljanje**. Sve države članice EU-a sada zajednički raspravljaju o svojem javnom proračunu i analiziraju ga.

Glavni su ciljevi Komisije za poboljšanje sljedeći:

- veća demokratska legitimnost odluka o pružanju potpore državama europodručja koje su u poteškoćama, uz povećani parlamentarni nadzor na razini EU-a i na nacionalnim razinama;
- ocjenjivanje programa potpore i reformi EU-a ne samo s obzirom na to kako pomaže pri stvaranju održivih finansijskih sredstava već i prema njihovu učinku na građane određene države;
- preispitivanje pravila o načinu na koji EU prati fiskalnu i makroekonomsku situaciju i nacionalne proračune; te
- poticanje dalnjih strukturnih reformi u europodručju.

PRIORITETI GOSPODARSKE POLITIKE: TRI STUPA

U veljači 2015. Komisija je šefovima država i vlada predstavila analizu glavnih nedostataka EMU-a koji su otvoreni tijekom krize. Stoga je predsjednik Komisije, u tjesnoj suradnji s predsjednicima sastanka na vrhu država europodručja, Euroskupine (ministri država članica koje su u europodručju), Europske središnje banke i Europskog parlamenta (takoženih „pet predsjednika“), u lipnju najavio **ambiciozne planove o tome kako produbiti EMU i kako ga dovršiti do 2025.** Predložene mjeru uključuju uvođenje **europskog sustava osiguranja depozita** i stvaranje **rznice europodručja**.

Za više informacija i novosti:

http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/index_hr.htm

Razumni i uravnoteženi sporazum o slobodnoj trgovini sa Sjedinjenim Američkim Državama

Europska komisija trenutačno pregovara o sporazuju o trgovini sa Sjedinjenim Državama. Cilj je omogućiti što je moguće više trgovine i ulaganja između tih dvaju blokova. Time će se potaknuti zapošljavanje i rast na obje strane.

EU i SAD zajednički predstavljaju 40 % svjetske gospodarske proizvodnje. Sveobuhvatno Transatlantsko partnerstvo za trgovinu i ulaganja (TTIP) moglo bi donijeti velike gospodarske koristi, veći izbor potrošačima i nove mogućnosti za poduzeća. TTIP-om bi se ojačao i strateški položaj EU-a u svijetu.

U tom se sporazuju ne radi samo o ukidanju carina. Carine između EU-a i SAD-a već su sada niske (prosječno samo 4 %). Glavne su prepreke „iza granice”, i to u obliku propisa, necarinskih prepreka i birokracije. Prema procjenama, 80 % ukupne dobiti nastale na temelju sporazuju o trgovini proizići će iz smanjenja administrativnih troškova te liberalizacije trgovine u području usluga i javne nabave.

Putem TTIP-a Komisija želi ljudima i poduzećima pomoći na sljedeće načine:

- **otvaranjem pristupa** poduzeća iz EU-a **tržištima SAD-a**, uključujući ona za javne usluge;
- **pojednostavljanjem administrativnih postupaka** koje poduzeća prolaze pri izvozu; te
- **uspostavljanjem novih pravila** kojima bi se prekomorski **izvoz, uvoz i ulaganja** učinili **jednostavnijima i poštenijima**.

TTIP-om bi se europskim poduzećima pomoglo da u Sjedinjenim Državama prodaju više robe i usluga. Europska poduzeća također bi mogla ravnopravno sudjelovati na javnim natječajima vlade Sjedinjenih Država, što bi povoljno utjecalo na gospodarstvo i zapošljavanje.

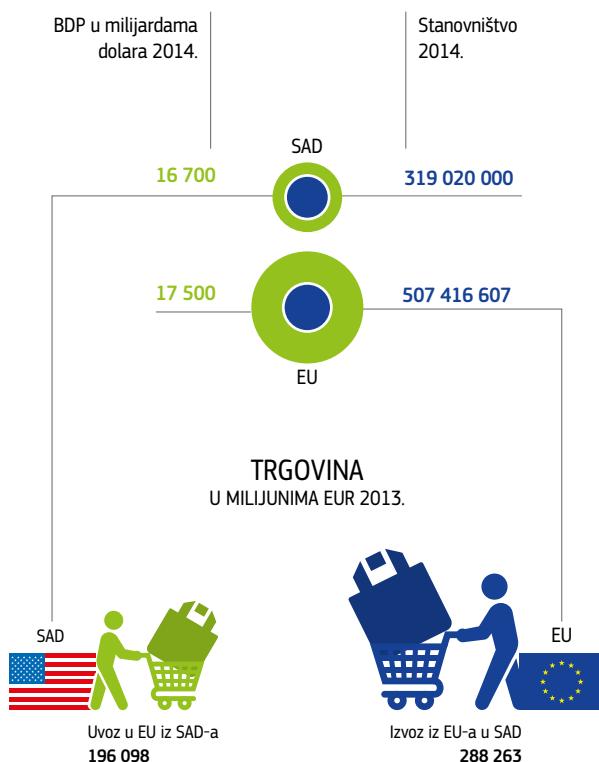
Ovdje u Europi jeftinijim bi se uvozom iz SAD-a u trgovinama omogućio veći izbor po nižim cijenama, a jeftinijom robom i uslugama donijele bi se uštede i poduzećima.

Komisija će sa Sjedinjenim Državama pregovarati o razumnom i uravnoteženom trgovinskom sporazuju. Komisija podupire slobodnu trgovinu, ali ne po cijenu ugrožavanja europskih standarda u područjima kao što su sigurnost hrane, zdravlje, socijalna zaštita i zaštita podataka ili kulturna raznolikost. Komisija je u rujnu predložila nov i transparentan sustav za rješavanje sporova

između ulagača i države – sustav sudova za ulaganja. On bi zamijenio postojeći mehanizam rješavanja sporova između ulagača i države (ISDS) u svim postojećim i budućim pregovorima o ulaganjima u EU-u, uključujući TTIP.

Europski parlament, koji biraju građani EU-a, imat će posljednju riječ o tome je li određeni sporazum prihvatljiv.

TTIP: NOVI TRGOVINSKI SPORAZUM IZMEĐU EU-a I SAD-a

Vrijednost trgovine između EU-a i SAD-a već je u stotinama milijardi eura godišnje, a novim sporazumom o slobodnoj trgovini ona će se vjerojatno i povećati.

Područje pravosuđa i temeljnih prava utemeljeno na uzajamnom povjerenu

EU nije samo zajedničko tržište za robu i usluge nego se temelji i na zajedničkim vrijednostima: ljudskom dostojanstvu, slobodi, demokraciji, jednakosti, vladavini prava i poštovanju ljudskih prava. Komisija u borbi protiv terorizma, trgovanja ljudima, krijumčarenja i kibernetičkog kriminala neće te vrijednosti izgubiti iz vida.

Glavni su ciljevi Komisije:

- poboljšanjem priznavanja presuda sudova iz cijelog EU-a građanima i poduzećima u EU-u olakšati da brane svoja prava izvan matične zemlje;
- suzbiti organizirani kriminal, npr. trgovanje ljudima, krijumčarenje i kibernetički kriminal te rješavati problem korupcije;
- zaključiti pristupanje EU-a Konvenciji za zaštitu ljudskih prava Vijeća Europe; te
- dobiti jamstva da vladine agencije i poduzeća u SAD-u na odgovarajući način štite osobne podatke građana EU-a.

Europska komisija je u travnju 2015. iznijela Europski program sigurnosti, kojim se podupire suradnja među državama članicama u uklanjanju sigurnosnih prijetnji te se pojačava suradnja u borbi protiv terorizma te organiziranog i kibernetičkog kriminala. Programom se utvrđuju konkretni alati i mјere koji će se upotrebljavati za postizanje sigurnosti i učinkovitije rješavanje tih triju gorućih pitanja.

Ključne aktivnosti su sljedeće:

- **borba protiv radikalizacije:** Komisija će osnovati centar izvrsnosti za prikupljanje i širenje znanja o suzbijanju radikalizacije;
- **sprečavanje financiranja kriminalaca:** pojačati će se suradnja nadležnih tijela u Europi. To posebno uključuje nacionalne finansijsko-obavještajne jedinice, koje će biti povezane s Europolom;

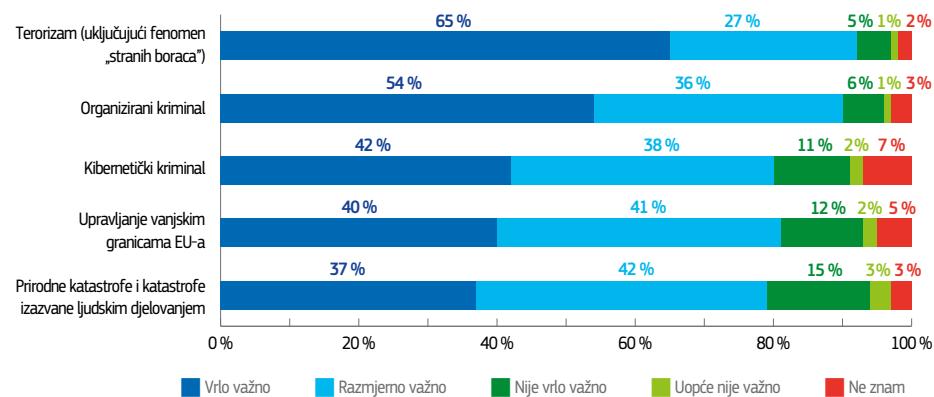
- **jačanje dijaloga s informatičkom industrijom:** Komisija će 2015. pokrenuti forum EU-a s velikim informatičkim poduzećima radi suzbijanja terorističke promidžbe na

internetu i društvenim medijima te istraživanja načina za rješavanje problema s kojima se suočavaju tijela za provedbu zakona u vezi s novim tehnologijama za šifriranje;

- **jačanje alata za borbu protiv kibernetičkog kriminala:** prioritet je pronaći načine za prevladavanje prepreka u internetskim kaznenim istragama, osobito u pitanjima nadležnosti i pravilima o pristupu internetskim dokazima i informacijama; te
- **jačanje kapaciteta Europol-a,** među ostalim, osnivanjem Europskog centra za borbu protiv terorizma, čime će se Europolu pomoći da pojača potporu mjerama nacionalnih tijela za provedbu zakona za rješavanje pitanja stranih terorističkih boraca, financiranja terorizma, nasilnoga ekstremističkog internetskog sadržaja i nezakonite trgovine vatrenim oružjem.

KOJA SU PITANJA UNUTARNJE SIGURNOSTI EUROPLJANIMA NAJAVAŽNIJA?

Ispitivanje javnog mišljenja Eurobarometar iz ožujka 2015.; odgovori na pitanje „Prema vašem mišljenju, koliko su za unutarnju sigurnost EU-a važni sljedeći izazovi?“

Građane zabrinjavaju terorizam i organizirani kriminal.

Za više informacija i novosti:

http://ec.europa.eu/priorities/justice-fundamental-rights/index_hr.htm

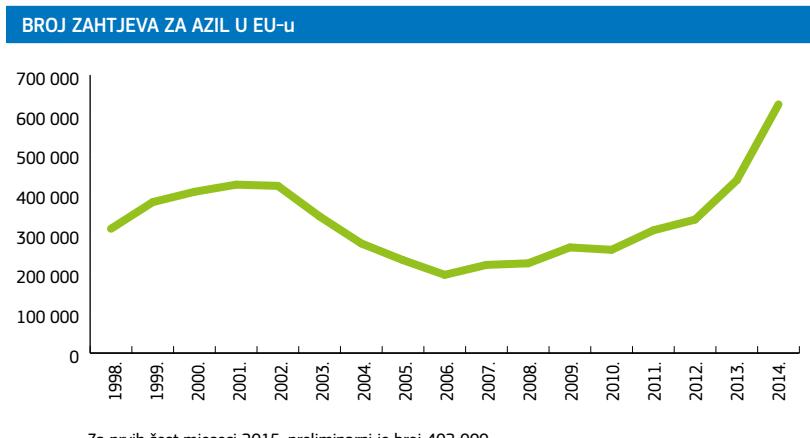
Put prema novoj migracijskoj politici

Svijet je potresen teškoćama s kojima se suočavaju tisuće migranata koji riskiraju svoj život da bi ušli u EU. Ni jedna država članica EU-a ne može se niti bi se trebala sama suočavati s golemlim migracijskim pritiscima. EU povećava napore u spašavanju života, borbi protiv trgovanja ljudima i suradnji s matičnim i tranzitnim državama. Još važnije, Komisija želi suzbiti temeljne uzroke bježanja i migracija: siromaštvo, ratove, progone, kršenje ljudskih prava i prirodne katastrofe.

Nagli porast broja ljudi koji su prisiljeni napustiti svoje domove kako bi pobegli od nasilja i potražili utočište u svojoj zemlji ili u inozemstvu izazov je za Europsku uniju. Odgovor Europe posljednjih je mjeseci bio sveobuhvatan i presudan.

- U rujnu je na raspolaganje stavljenod dodatnih 1,7 milijardi EUR, čime se ukupni proračun EU-a za rješavanje izbjegličke krize popeo na **9,2 milijarde EUR** za 2015. i 2016.
- EU je glavni donator u globalnim nastojanjima da se ublaži sirijska izbjeglička kriza. Europska komisija i države članice dodijelile su oko **4 milijarde EUR** za pomoć Sirijcima u njihovoj domovini i izbjeglicama.
- Države članice pristale su premjestiti **160 000 ljudi** kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz najopterećenijih država članica u druge države članice. Bit će preseljeno i 22 000 izbjeglica iz kampova izvan EU-a.
- **Od svibnja se prisutnost na moru utrostručila.** Otada je spašeno više od 122 000 života.
- Udvostručena su **nastojanja da se suzbije krijumčarenje** i razbiju skupine koje trguju ljudima.

U nedavnom istraživanju javnog mišljenja u EU-u 73 % Euroljana izjavilo je da su za zajedničku europsku migracijsku politiku. Ispitanicima je postavljeno pitanje koja su dva najvažnija problema s kojima se EU suočava. Najčešći odgovor bila je imigracija, a slijedili su je gospodarska situacija i nezaposlenost. To je bio najčešći odgovor u 20 od 28 država članica.

Zbog povećanja broja ljudi koji traže azil u EU-u, potrebna su zajednička europska rješenja.

Migracijska je kriza istaknula najhitnije potrebe i ona je trenutačno glavni prioritet, no ujedno je otkrila i strukturalna ograničenja migracijske politike EU-a te alata kojima raspolaže. Europskim migracijskim programom koji je Komisija predstavila u svibnju 2015. utvrdio se sveobuhvatni pristup upravljanju migracijama, koji se temelji na četiri stupa:

- odvraćanju ljudi od nezakonite migracije;
- spašavanju života i osiguravanju vanjskih granica;
- čvrstoj zajedničkoj politici azila; te
- novoj politici u području zakonite migracije.

Jači globalni dionik

Zbog političke krize u Ukrajini i nemira na Bliskom istoku, pokazalo se da je EU-u potrebna čvršća zajednička vanjska politika.

EU je ključni dionik u mnogim pitanjima vanjske politike, od iranskoga nuklearnog programa i stabilizacije Afričkog roga do globalnog zatopljenja. Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU-a, čiji je cilj razrješavanje sukoba i poticanje razumijevanja na svjetskoj razini, temelji se na diplomaciji, a trgovina, humanitarna pomoć, sigurnost i obrana imaju dopunsку ulogu. Kao najveći donator razvojnih finansijskih sredstava na svijetu, EU je u jedinstveno povoljnem položaju za ostvarivanje suradnje sa zemljama u razvoju. EU u svoje odnose s ostatkom svijeta uključuje i područja kao što su ekologija, obrazovanje, borba protiv zločina i ljudska prava.

EU je trenutačno usmjeren na podupiranje sveobuhvatnih reformi koje se odvijaju u Ukrajini, posebno dodjeljivanjem jedinstvenog paketa potpore u vrijednosti od 11 milijuna EUR. U kontekstu krize u istočnoj Ukrajini EU podupire sva nastojanja da se pronađe trajno mirno rješenje.

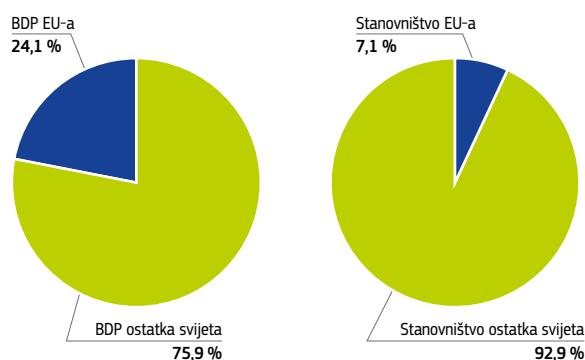
Sirijska kriza postala je najveća humanitarna i sigurnosna katastrofa na svijetu. EU i njegove države članice predvode međunarodni odgovor na tu krizu. Kao najveći donatori od početka sukoba mobilizirali su više od četiri milijarde EUR za razvojnu i humanitarnu pomoć.

Vanjska i sigurnosna politika EU-a godinama se postupno razvijala te kao takva EU-u omogućava da u globalnim pitanjima iznosi jedinstvena stajališta i djeluje kao jedna cjelina. Zajedničkim djelovanjem 28 država članica EU-a dobiva veći autoritet nego kad bi svaka provodila svoju politiku. Već sama demografska i gospodarska težina bloka od 28 država daje mu veliku moć. EU je najveći svjetski trgovac, s drugom najvećom valutom na svijetu – eustom. Tendencijom donošenju zajedničkih vanjskopolitičkih odluka dodatno se ojačava položaj EU-a.

EU održava partnerstva s ključnim svjetskim dionicima, uključujući sile u usponu. Nastoji graditi te odnose na temelju obostranog interesa i koristi, pri čemu obje strane imaju prava i dužnosti. Trenutačni ciljevi Komisije uključuju:

- stvaranje više synergija među državama članicama u području nabave za potrebe obrane;
- postizanje mira i stabilnosti u europskom susjedstvu nastavljanjem tekućih pregovora o proširenju, posebice s državama zapadnog Balkana. To će potrajati pa se proširenje ne predviđa tijekom mandata Junckerove Komisije (tj. prije kraja 2019.);
- udruživanje obrambenih kapaciteta nacionalnih vlada koje to žele, čime im se omogućava sudjelovanje u zajedničkim misijama EU-a. Tako će se izbjegći udvostručivanje programa i uštedjeti novac.

UDIO EU-a U SVJETSKOM GOSPODARSTVU

Iako na EU otpada samo približno 7 % svjetskog stanovništva, njegov gospodarski udio iznosi više od 24 % svjetskog BDP-a.

Unija demokratskih promjena

Posljednjih godina sve veći dio javnosti smatra da se EU udaljio od ljudi i da ima previše birokracije. Taj se stav odražava u rezultatima europskih izbora. Građani očekuju da EU poduzme vidljive korake u odnosu na važne gospodarske i društvene izazove. To se odražava u programima rada Junckerove Komisije tako što se znatno smanjuje broj novih inicijativa, povlače se neki prijašnjih prijedlozi novog zakonodavstva i preispituje se postojeće zakonodavstvo.

Komisija je predana demokraciji i reformama. Njezini glavni ciljevi uključuju:

- predlaganje novih propisa samo kad su potrebni i pružanje jasne europske dodane vrijednosti nakon javnog savjetovanja. Program rada za 2015. obuhvaća samo 23 nove inicijative;
- potpunu transparentnost rada Komisije (na primjer, povjerenici i viši dužnosnici objavljaju zapisnike sa sastanaka; uvedena je nezapamćena transparentnost međunarodnih trgovinskih pregovora);
- razmatranje postojećih propisa i prema potrebi njihovo prilagođivanje;
- uklanjanje nepotrebne birokracije na europskoj i nacionalnoj razini;
- stvaranje obveznog registra organizacija i pojedinaca koji lobiraju u Komisiji, Parlamentu i Vijeću; te
- pronalaženje načina za produbljivanje suradnje između nacionalnih parlamenta i Komisije.

Od prosinca 2014. povjerenici, članovi njihovih kabinetova i glavni direktori u Komisiji moraju objavljivati datume, lokacije, imena organizacija i samozaposlenih osoba s kojima se sastaju, kao i teme o kojima su raspravljali. Razlog je tome to što je jednako važno da građani imaju pristup informacijama o tome s kime se Komisija sastaje i zašto, kao i da Komisija održava otvoren i redovit dijalog s dionicima.

U svibnju 2015. Europska komisija donijela je plan za bolju regulativu. Njime se želi osigurati:

- transparentnost pri pripremi, provedbi i preispitivanju politike;
- obvezno temeljenje politika na dokazima; te
- uključenost svih na koje se prijedlozi odnose, uključujući građane.

Komisija će otvoriti svoj postupak donošenja politika i omogućiti da javnost u njega ima uvid i da daje svoje mišljenje. Provodit će se nova javna savjetovanja pri ocjenjivanju novih prijedloga ili preispitivanju postojećih politika. Ponudit će se i nove prilike za komentare građana tijekom cijelog postupka donošenja propisa. Nakon što

BROJ PROPISA EU-Α KOJE JE PREDLOŽILA KOMISIJA

* Mali broj inicijativa zbog europskih izbora u svibnju.

Komisija je usredotočena na mali broj prioriteta.

Komisija donese prijedlog, svaki zainteresirani građanin imat će osam tjedana za dostavu povratnih informacija ili prijedloga, koji će biti uključeni u zakonodavnu raspravu u Parlamentu i Vijeću.

Ocjenjivat će se postojeći propisi, djelomično i u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Na taj će se način procjenjivati postojeće zakonodavstvo kako bi bilo učinkovitije i djelotvornije a da se politički ciljevi ne dovedu u pitanje. Komisija već radi na smanjenju opterećenja za poduzeća u područjima kao što su porez na dodanu vrijednost (PDV), javna nabava, poslovne statistike i kemikalije. Sveobuhvatno ocjenjivanje u drugim područjima također je u tijeku.

Komisija obnavlja i svoju obvezu da putem internetskog alata pod nazivom „**Olakšaj teret – reci što misliš**“ (eng. *Lighten the Load – Have Your Say*) u bilo kojem trenutku sasluša mišljenje bilo kojeg dionika.

Za više informacija i novosti:

http://ec.europa.eu/priorities/democratic-change/index_en.htm

Kontakt s EU-om

■ INTERNETOM

Informacije na svim službenim jezicima Europske unije dostupne su na portalu Europa:
www.europa.eu

■ OSOBNO

Diljem Europe postoje stotine lokalnih informativnih centara EU-a.
Adresu najbližeg centra možete pronaći na: europedirect.europa.eu

■ TELEFONOM ILI E-POŠTOM

Služba **Europe Direct** dat će Vam odgovore na sva pitanja o Europskoj uniji. Možete nazvati besplatni telefonski broj: **00 800 6 7 8 9 10 11** (neki mobilni operateri ne dopuštaju pristup brojevima 00800 ili mogu naplatiti pristup) ili telefonsku uslugu uz plaćanje izvan EU-a:
+32 22999696, ili možete poslati upit na adresu e-pošte: europedirect.europa.eu

■ ČITAJTE O EUROPI

Publikacije o Europskoj uniji samo su jedan klik od Vas na mrežnim stranicama Knjižare EU-a:
www.bookshop.europa.eu

Informacije i brošure o Europskoj uniji na hrvatskom jeziku nude:

PREDSTAVNIŠTVO EUROPSKE KOMISIJE

Augusta Cesarca 4
10000 Zagreb
HRVATSKA
Tel.: +385 14681 300
Adresa e-pošte: comm-rep-zag@ec.europa.eu

INFORMATIVNI URED

EUROPSKOG PARLAMENTA
Europski parlament
Ured za informiranje u Republici Hrvatskoj
Tel.: +385 14880 280
EPZagreb@ep.europa.eu
www.europarl.hr

Predstavništva i uredi Europske komisije i Europskog parlamenta nalaze se u svim državama Europske unije.
Europska unija također ima izaslanstva u drugim dijelovima svijeta.

Europska unija

Deset prioriteta za Europu

Novi početak za Europu:
plan EU-a za zapošljavanje, rast,
pravednost i demokratske
promjene

Saznajte više

- ▶ Deset prioriteta Europske komisije: http://ec.europa.eu/priorities/index_hr.htm
- ▶ Imate li pitanja o Europskoj uniji? Obratite se službi za informiranje građana Europe Direct:
00 800 6 7 8 9 10 11
<http://europedirect.europa.eu>

